

sosyalizm tarihinden belgeler

FAŞİZME KARŞI MÜCADELE II

Birikim 56-57/61

Clara Zetkin

Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun
genişletilmiş III. plenumuna sunulan rapor.
20/Haziran/1923

Çeviren: EROL ÖZBEK

Gösterilen karşıtlıkların ve başkalarının ardında, hiçbir Peygamber vaazının ve örgütünün dünyadan kaldıramayacağı, sınıfların karşıtlığı durmaktadır. Sınıf karşıtlıkları, onu inkâr eden bütün ideolojilerden daha güçlüdür ve bu sınıf karşıtlıkları faşizme rağmen, hattâ bu faşizm Popolari'nin tavrında, kentsel küçük-burjuvaların ve küçük-burjuvazinin en büyük tabakalarının sınıfsal konumlarını hatırlamaları ve büyük sermayeye olan karşıtlıkları dile gelmektedir. Ve bu da, Faşizmin İtalya'da elinde tutabildiği güç konumları için, başka bir deyişle üzerine doğru gittiği çözümlü için olağanüstü önemlidir. Bu tabakalar —hele içindeki kadınlar— son derece katolik, kilisevi düşüncelidirler. Mussolini, bu yüzden Vatikan'ı kazanmak için herşeyi yaptı. Fakat Vatikan da, Halk Partisi'ndeki köylü kitlelerin faşizme karşı isyanına karşı durmaya cesaret etmedi.

Küçük köylüler, faşizmin burjuvaziye vergi kolaylıkları, vergi kaçakçılığı ve yağlı siparişler getirdiğini görürken, dolaylı ödemeler ve hele kırsal gelirin yeni bir hesaplanması yoluyla kendilerine daha ağır vergi yükleri bindirildiğini görmek zorunda kalıyor. Aynı şey, şehirdeki küçük-burjuva kitleler için de geçerlidir. Bunların en keskin muhalefetine ise, muzaffer faşizmin, kiracılar üzerindeki azıcık korumayı da kaldırması yol açmıştır; ev sahibi yeniden yüksek kiralarla sınırsız sömürü imkânına sahip. Küçük köylülerin ve tarım işçilerinin artan isyanı, faşizmin müfrezeleriyle her tür direnişi kırmış olduğunu sandığı yerlerde de kendini kuvvetle göstermektedir.

Örneğin Napoli yakınlarındaki Boscoreale'de binden fazla çiftçi ezici vergilere karşı protesto olarak belediye binasına hücum etti. Novara ilinin üç yerleşiminde tarım işçileri eski ücret ve çalışma koşullarını büyük toprak sahiplerine karşı başarıyla savunabildiler; bunu değişik mülkleri

işgal ederek yaptılar, üstelik faşist müfrezelerin desteğiyle. Sınıf mücadelesi düşüncesinin, faşizmin kendi saflarında kök salmaya başladığı görülmüyor.

Özellikle önemli olan, proletaryanın faşizm tarafından uyandırılmış ve zehirlenmiş olan bölümlerinin uyanışdır. Faşizm, işçilerin çıkarlarını burjuvaziye karşı savunma yeteneğine sahip değildir, faşist sendikalar adına verdiği sözleri tutma yeteneğinden yoksundur. Ne kadar çok zafer kazansa, proleterlerin koruyucusu olmaktan o denli acizdir. Faşizm, girişimcileri ortak kuruluşun yararına olan vaatleri tutmaya bile zorlayamıyor. Faşist sendikalarda az sayıda işçi örgütlenmişse, kapitalistin bunlara maaş bakımından ayrıcalık tanıması mümkündür. Ancak faşist örgütler içinde kitlelerin birleştirildiği yerlerde, girişim «faşist kardeş»i gözönünde bulunduramaz, çünkü bu fazla masraflı olacaktır ve cüzdanla ilgili meselelerde, kâr meselesinde kapitalist beylerin duygusallığı sona ermektedir.

Proleterlerin uyanmasına, özellikle işçilerin büyük çapta beş parasız sokağa uçması katkıda bulundu —sadece özel işletmelerde değil, devlet işletmelerinde de. Faşist hükümet darbesinden kısa zaman sonra 17.000 demiryolcu işten çıkarıldı. Bunu başka işten çıkarmalar izledi ve daha başkaları da görülmüş. Devletin askerî işyerleri kapanmıştı. 24.000 kişinin ekmeği elinden alınmış oldu ve bunlar özel işletmelerde sınıfsız sömürüye terk edildi.

Faşist ekonomi politikasına karşı en coşkulu isyan tam da faşist örgütlenme içindeki işçilerin kendisinden gelmektedir. Torino, Napoli, Trieste, Venedik, birçok başka şehirde bütün partilerden, örgütlerden işçilerle —komünist ve sendikalist işçiler dahil— büyük bir umumî gösteride işyerleri kapanmasına ve işten çıkarmaları protesto etmek üzere işbirliği yaptılar, herkesten önce fa-

şist sendikalar oldu. Napoli'den birkaç yüz harp malûlî —onlar da ordu işyerlerinden çıkarılmıştı— kendilerine yapılan haksızlığa karşı itiraz etmek üzere Roma'ya hareket etti. Mussolini'nin kendisinden hak ve koruma umuyorlardı ve Roma'da trenden indikleri an Mussolini'ye inanmanın faturasını tutuklanmak suretiyle aldılar. Monfalcone, Trieste tersane işçileri, birçok yerin ve sanayinin işçileri harekettendi. Bazı yerlerde yeniden işletmeler, fabrikalar işgal edildi; hem de faşist örgütlülük içerisindeki işçiler tarafından ve müfrezelerin istekli gözyummaları veya destekleriyle.

Bu olgular, ideolojik iflası siyasi iflasın izleyeceğine ve çabucak yeniden sınıf çıkarlarını ve sınıfsal görevlerini hatırlayanların, herkesten önce işçiler olacağını göstermektedir.

Bundan bazı sonuçlar çıkarmak durumundayız. İlk önce, faşizme bütünsel bir görüngü şeklinde bakamayacağımız, bütün çabalarımızın üzerinde kırılacağı «granit bir blok» olarak görmemiz gerektiğini. Faşizm, değişik karşıt unsurları kapsayan ve bu yüzden içten avr şacak ve çözülecek olan ikili bir oluşumdur. Biz en büyük enerjiyle, sadece faşizme kapılmış proleterlerin ruhları için değil, küçük ve orta burjuvaların, küçük köylülerin, entellektüellerin, kısaca, bugün ekonomik ve sosyal konumları yüzünden büyük kapitalizm ile artan bir karşıtlık içine düşen ve böylece onunla keskin mücadeleye giren bütün tabakaların ruhu için mücadeleye atılmamız.

Bununla birlikte, İtalya'da ideolojik ve siyasi çöküşü aynı çabuklukla askeri çöküşün izleyeceğini varsaymak son derece tehlikeli olur. Elbette, askerî çözüme ve çöküş de gelecek, gelmek zorunda, ancak bu, yararlanılabilen iktidar imkânlarıyla daha uzun süre ertelenebilir. Ve İtalya'da proleterya faşizmden koparken bilinçli, daha güçlü, hedefe doğru ilerlemekte daha kararlı bir şekilde, çabaları için yeniden mücadeleye atılırken, özgürlüğü uğruna devrimci sınıf mücadelesine atılırken, İtalyan yoldaşlar, proleterler, ideolojik ve politik olarak can çekişen faşizmin askerî-terörist, en acımasız ve insafsız şiddetle üzerlerine saldıracaklarını hesaba katmak zorundadırlar. Hazırlıklı olmak gerekiyor! Bir canavar çok kere daha ölüm savaşında mahvedici darbeler vurabilir. Bu yüzden devrimci proleterler, komünistler ve sınıf mücadelesi yolundan onlarla birlikte yürüyecek olan sosyalistler, daha ağır savaşlara hazır ve hazırlıklı olmalıdır.

Faşizmin tarihi olarak kavranmasıyla kendimizi eylemsizliğe, bekleyişe kaptırmak ve faşizme karşı silahlanmanın ve mücadelenin durdurulması şeklinde helirlenmek çok yanlış olacaktır. Elbette, faşizm içten ayrılmaya, çökmeye mahkûm edilmiştir. Faşizm ancak gecici olarak, burjuva devletinin proleterya karşı iktidarını illgeal veya legal yoldan güçlendirebilir. Ancak, akıllı ve estetik seyirciler rolünde onun cürüme ve dağılma sürecini beklemek, bizim için mahva yol açabilir. Tersine, bu süreci bütün araçlarla ileri götürmek ve hızlandırmak en büyük görev ve borcumuzdur.

Bu sadece, bu sürecin herhalde ilkönce gerçekleşeceği, İtalya'daki proleterlerin değil, ayrıca öncelikle Alman proleteryanının da özel görevidir. Faşizm uluslararası bir görüngüdür, bunda hepimiz birleşiyoruz.

İtalya'dan sonra, herhalde şimdiye kadar en güçlü ve sağlam konumu Almanya'da elde etti. Burada savaşın sona ermesi ve devrimin başarısızlığa uğraması onun gelişimine yardımcı oldu. Faşizm son köklerinin hangileri olduğunu aklımızda tutarsak, açık bir şeydir bu.

Almanya'da ekonomi kaybedilen savaş, onarım masrafları, Versay antlaşması yüzünden olağanüstü bozulmuş durumda. Devlet temellerinden sarılmış. Hükümet güçsüz, otoritesiz; Stinnes ve ortaklarının elinde oyuncak durumunda. Hiçbir ülkede —en azından benim görüşüm böyle— reformist önderlerin ihaneti, anlayışları, davranışları sonucu, devrim için nesnel olgunluk ile proletaryanın subjektif olgunluğu arasındaki karşıtlık Almanya'daki kadar büyük değildir. Hiçbir ülkede savaşın çıkmasından beri sosyal-demokrasi Almanya'daki kadar utanç verici bir şekilde başarısızlığa uğramadı. Burada son derece gelişmiş bir kapitalist endüstri vardı ve proletarya uzun bir geçmişi olan bir marksist eğitime sahip olmakla övünebilirdi.

İngiliz, Fransız, Avusturya sosyal-demokrat partileri, II. Enternasyonal içinde birleşmiş olan bütün proleter örgütleri kendilerince avantajlara sahipti —bunu teslim edebiliriz. Ama önde giden parti, örnek parti Alman sosyal-demokrasisidir. Onun başarısızlığı bu yüzden başka her işçi partisinin başarısızlığından daha affedilmez, daha utanç verici bir cinayettir. Her biri Alman Sosyal-demokrasisinden daha affedilirdir, savaş koptuğundaki iflası için daha fazla neden sayabilir. Bunun proleter kitleler üzerindeki etkisi özellikle güçlü, mahvedici olma zorundaydı. Alman emperyalizminin İtilaf devletleri emperyalizmi tarafından parçalanması ile bağlantı olarak düşünülürse, bu yüzden faşizmin boy atması için çok elverişli ön şartlar verilmiştir.

Fakat herşeye rağmen inancım şu ki, bütün şiddet eylemleriyle faşizmin Almanya'daki gelişimine ne Versay barışı, ne de Ruhr bölgesinin işgali Mussolini'nin hükümet darbesi kadar katkıda bulundu. Mussolini'nin darbesi kadar hiçbir olay, Alman faşistlerinin hevesini bu kadar arttırmamıştı. Bu olay onlara kendine güven ve zafer inancı verdi. Faşizmin İtalya'daki yenilgisi, çöküşü, dolaysızca Almanya'daki faşizmin cesaretini bütünüyle kıracak ve proletaryanın cesaretini arttıracaktır. Özellikle, proletarya kendine sunu söyleyebilecekse: İtalya'daki o muzaffer Faşizm, zaman zaman iktidarı tümüyle elinde tutan o faşizm artık yok, sadece kendi iç karşıtlıklarından çökmek zorunda olduğundan dolay değil havır. İtalya'daki proleter kitlelerin öncülü, hedefinin bilinçindeki eylemi sayesinde de. Bu deneyim, tek tek ülkelerde ortam nasıl olursa olsun, etkisini uluslararası düzeyde gösterecektir.

Birikim 56-57/62

Eğer bütün gücümüzü uluslararası düzeyde İtalya'daki faşizmin altilmesinin sarfetmek görevimiz ise, bu arada unutmamalıyız ki, faşizmin yurtdışında en başarılı bir şekilde altilmesinin daimi önkoşulu, kendi ülkemizdeki örgütlenen faşizme karşı mücadele etmek ve onu temelli bir yenilgiye uğratmaktır.

maktan uzak olsa da, biraz daha ayrıntılı gösterdim, çünkü orada bu gelişim en olgun, en berrak ve tamamlanmış bir halde karşımızda durmaktadır. İtalya'daki yoldaşlar açılmalarını tamamlıyacaktırlar. Başka ülkelerdeki faşizmi anlatmayı düşünmüyorum; bu işi bu ülkelerdeki partilerimizin temsilcilerine bırakmayı uygun görüyorum.

Sunmuş olduğum kararda, faşizme hakim olabilmemiz için kullanmamız gereken değişik araçlar, yerine getirmemiz gereken değişik görevler açıklanmıştır. Bunlara ayrıntılı olarak değinmek istemiyorum, öyle sanıyorum ki, nedenleri açıkça görülmüyor. Ben sadece, bunların iki yöne yöneldiklerini vurgulamak istiyorum. Görevlerin bir grubu, faşizmin ideolojik ve politik olarak altilmesini hedefliyor. Bu görev korkunç önem taşıyor. Bizden, faşizmin özüne ait belirli sosyal görüngülere, belirli bir dereceye kadar farklı bir yaklaşım veya daha açık bir yaklaşım ve en üst düzeyde eylemlilik gerektirmektedir. Girişte söylediğim gibi, faşizmin açların, sefalet çekenlerin, varlığını sürdüremeyenlerin ve hayal kırıklığına uğramışların bir hareketi olduğunun bilincinde olmalıyız. Şimdi faşizme kapılan toplumsal tabakaları ya mücadelemizin içine eklemeye veya onları hiç olmazsa mücadeleye için nötralize etmeye bakmalıyız. Bütün açıklık ve gücümüzle, onların burjuvazinin karşı devrim ekiplerini oluşturmalarını önlemeliyiz. Bu tabakaları partimiz saflarına, ideallerimiz için kazanamadığımız, devrimci proleter savaş ordularının saflarına ve arasına çekemediğimiz ölçüde, onları nötralize, sterilize etmeyi, veya başka nasıl diyorlarsa, onu başarmalıyız. Bizim için burjuvazinin uşakları olarak tehlikeli olmamaları gerekiyor. Başarımızın önkoşulları, burjuvazinin sınıf egemenliğinin tarihi gelişimin bu evresinde yarattığı yaşam koşullarında verilir.

Bütün hedef bilincimizle, bütün zihnimizle burjuva aydınları dahil olmak üzere bu tabakaların üyelerinin ruhlarını kurtarma mücadelesine atılmamıza en büyük önem veriyorum. Burada, tartışmasız artan kitlelerin zamanımızın korkunç sıkıntılarında bir çıkış yolu aradıkları konusunda kuşkuymuz olmamalıdır. Söz konusu olan, katıyın sadece karın doyumak değil, hayır, içlerindeki en iyi unsurlar en derin ruhsal sıkıntıdan bir çıkış yolu aramaktadır. Yeni, sağlam umutlar, yeni, sarılmaz idealler; doğayı, toplumu, kendi yaşamlarını onun sayesinde kavrayabilecekleri bir dünya görüşü, sadece verimsiz bir formül olmayan, yaratıcı, biçimlendirici bir dünya görüşü istemektedirler. Unutmamalıyız ki, faşistlerin zorba yığınları tümüyle savaş zorbalarından, terörden zevk duyan uşak tabiatlı kişilerden, satılık lümpenlerden (serserilerden) oluşmuyor. İçlerinde sözkonusu kesimlerin en enerjik, gelişmeye yetenekli un-

surlarına da rastlıyoruz. Ciddiyetle ve durumlarına ve kızgın öntemlerine anuayış göstererek, aralarında çalışma yapmaya ve onlara, onlar için çıkış yolunun geriye gitmek olmadığını, daha doğrusu çıkış yolunun ueriye gitmek olduğunu, komünizmin olduğunu göstermeye çalışmalıyız. Komünizmin aynıya görüşü olarak büyüklüğü onların sempati-lerini bize kazandıracaktır.

III. Enternasyonal, II. Enternasyonalin aksine sadece Avrupa ve Amerika'nın beyaz proleterler elitinin bir enternasyonalı değil, bütün ırklardan sömürülenlerin enternasyonaldır. Aynı şekilde her ülkenin komünist partisi, sadece kelimenin dar anlamıyla ücretli işçilerin öncü savaşçısı değil, sadece kol emeğinin proletaryasının çıkarlarının savunucusu değil, kafa emekçilerinin de öncü savaşçısı, hayati çıkarları yüzünden, daha yüksek bir kültüre çıkış özlemiyle kapitalist düzen ile artan karşıtlık içine düşen tüm toplumsal tabakaların önderi olmalıdır. Bu yüzden, toplantımızın İşçi ve Köylü İktidarı için mücadeleye atılma kararını sevinçle karşılıyorum. Bu yeni şiar, sadece ağırlıkla tarımsal olan Balkan ülkeleri —Bulgaristan, Romanya vs.— için yadsınamaz değil, İtalya, Fransa, Almanya ve özellikle Amerika için de son derece önemlidir. Bu şiar âdetâ faşizmi yenme mücadelesinde bir zorunluluktur. Sömürülen, çalışan çiftçilerin ve tarım işçilerinin en geniş kesimleri arasına gitmek ve onlara azadecici komünizmin müjdesini vermek gündemdedir. Faşizmin kitle desteği kazandığı bütün toplumsal tabakalara, biz komünistlerin, burjuva sınıf egemenliğine karşı mücadelede en aktif bir şekilde onların çıkarlarını savunduğumuzu göstermenin zamanıdır.

Bir şey daha yapmamız gerekiyor. Kendimizi, kitlelerle ve kitleler için yalnızca politik ve ekonomik programımız için mücadele etmekle sınırlamamalıyız. Elbette, politik ve ekonomik talepler önceliğini kabul ettirir. Fakat kitlelere ekmeğin savunulmasından daha fazlasını nasıl sunacağız? Onlara aynı zamanda bir dünya görüşü olarak komünizmin yüksek, içsel öğelerinin tamamını getirmeliyiz. Bunu yapabilirsek, hareketimiz bütün sosyal tabakalarda kök tutacaktır, özellikle de son yılların tarihi gelişimi sonucu düşünce ve isteklerinde tereddüte düşmüş olan, zamanın kasırgası içinde yeni, belirli bir dünya görüşü bulmadan eski dünya görüşünü yitirmiş olan burjuva entellektüelleri içinde. Arayanların kaybolmasına müsaade etmeyelim.

Bu düşünceler ışığında «Kitlelere hücum!» diyor-sam, da, başarının önkoşulunun ne olduğu da unutulmamalı. Goethe'nin şu sözünü unutmamalıyız: «Üstüne basılan yoğurt yayılır, ama koyulaşmaz.» Komünist ideolojimizi gayet yoğun, gayet berrak tutmalıyız. Kitlelere ne kadar yaklaşırsak, komünist partinin örgütsel ve ideolojik olarak sınıftaki kenetlenmiş bir birlik olması: bir o kadar daha zorunlu hale gelir. Kendimizi yayararak, denizanası gibi eriyerek kitlelerin içine akıtmamalıyız. Bu en zararlı oportünizme yol açacaktır ve üstelik kitleleri kazanma uğraşımızın rezalet bir iflasını göreceğiz. «Yığınların akılsızlığına» —yeni ve eski kit-

Birikim 56-57/63

lelerinkine— kapitülasyonlar yoluyla parti olarak gerçek varlığımızı teslim ettiğimiz andan itibaren, arayış içindekiler için en önemli olanı, bize bağlayan şeyi kaybederiz: aydınlık saçan ve ısıtan, umut ve mücadele gücü veren yeni tarihî yaşamın alevini.

Eksiğimiz, ajitasyon ve propaganda yöntemlerimizi ve literatürümüzü yeni görevlere uyarlı biçimlendirilmesidir. Dağ Muhammed'in ayağına gelmiyorsa, Muhammed çaresiz dağın ayağına gidecektir. Kazanmaya çalışacağımız o yeni kitlelere bize gelmiyorsa, onları bulmalıyız, onlarla bakış açılarında uyan bir dilde konuşmalıyız ve bunu komünist görüşlerimizden en ufak bir tavır vermeden yapmalıyız. Köylüler arasındaki ajitasyon için ayrı bir literatüre ihtiyacımız var, memurlar, hizmetliler, her tür küçük ve orta burjuvalar için yine ayrı bir literatür gerek bize ve entellektüeller arasındaki çalışma için yine ayrı bir literatür. Entellektüellerin sadece devrimde değil, devrimden sonra da oynayabilecekleri rolü küçümsemeyelim. Rusya'da, Ekim devriminden sonra entellektüellerin yaptığı olağanüstü zararlı sabotajı hatırlayalım. Rus kardeşlerimizin tecrübelerinden ders alalım. Bu yüzden entellektüellerin yanımızda mı, karşımızda mı yer aldığının önemsiz olmadığından kuşkunuz bulunmamalıdır.

Faşizme karşı mücadele bu durumda bize oldukça kabarık bir yığın yeni görevler yüklemektedir. Komünist enternasyonalin her kesiminin görevi, ülkelerindeki verili somut koşullara uyarlı olarak bu görevleri üstlenmek ve onları yerine getirmektir.

Ancak bizlerin bilincimizde olmamız gereken şey, faşizmin ideolojik ve politik aldedilişinin tek başına, savaşan proletaryayı bu düşmanın zorbalığından ve sinsiliğinden korumaya yetmeyeceğidir. Proletarya şu anda faşizm karşısında kendini koruma gereğinin zorlaması altında. Kendini koruması, savunması tek bir dakika ihmal edilemez. Proleterlerin canı, başı, örgütlerinin varlığı tehlikede, proleterlerin kendini koruması şu anın dayattığı bir zorunluluktur. Faşizm ile, ona «Señ bana dokunma, ben de sana dokunmayayım!» diye yalvarmış olan İtalya'daki reformistlerin yaptığı şekilde mücadele edemeyiz. Hayır! Şiddete şiddet! Şiddet bireysel terör şeklinde şiddet değil —bu başarısız kalırdı. Fakat devrimci örgütlü proleter sınıf mücadelesinin gücü olarak şiddet!

Proletaryanın faşizme karşı örgütlü kendini korumasını, Almanya'da işletme bölüklerinin örgütlenmesiyle başlattık. Bu bölüklerin genişletilmesi ve başka ülkelerde örnek alınması halinde, faşizmin uluslararası aldedilişi başarılı olacaktır. Ancak

Komünist Enternasyonal'in Genişletilmiş Yürütme Kurulu Konferansı Protokolü. Moskova, 12-23 Haziran 1923, Hamburg 1923, s. 204-232.

1 12-23 Haziran 1923 tarihlerinde Moskova'da toplanan Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu

faşizme karşı proleter mücadele ve kendini koruma, şu demektir: proleter birlik cephesi! Faşizm, işletmedeki işçinin mavi-beyaz renkli Baviera'l bir ruha mı sahip olduğunu, kalbinin siyah-kırmızı-sarı burjuva cumhuriyeti için mi yoksa orak-çekiçli kızıl bayrak için mi çarptığını, Wittelsbach'lerin dönüşünü mü istediğini, yoksa Ebert'e mi hayran olduğunu, yoksa dostumuz Brandlar'i Alman Sovyet Cumhuriyeti'nin başkanı olarak mı görmek istediğini sormayacaktır. Onun için, karşısında sınıfın bilincinde bir işçi olması yeterlidir ve onu da gördüğü yerde vurur. Bu yüzden, işçiler parti sendika örgütü ayırmaksızın mücadele için birleşmelidirler.

Proletaryanın faşizme karşı kendini koruması, proleter birlik cephesinin sağlanması ve güçlenmesine yol açacak en büyük itici güçlerinden biridir. Birlik cephesi olmadan proletaryanın kendini savunmasını başarıyla uygulaması imkânsızdır. Bu yüzden işletmelerdeki ajitasyonumuzu gittikçe daha fazla genişletmek ve derinleştirmek zorundayız. Ajitasyonumuz, öncelikle işçilerin zihnindeki «Diğerleri dövişsin ve harekete geçsin. Ben gereklimiyim ki?» diyen boşverciliği, sınıf bilinci ve dayanışma eksikliğini aşmalıdır.

Her proletere teker teker şu inancı işlemeliyiz: Ben de gerektiyim. Bensiz olmaz bu iş. Orada olmalıyım. Zafer bana gülüyor.— Her proleter ayrı ayrı, egemen güçlerin kapitalizminin bulut ve rüzgârlarının kendisiyle oynadığı ücretli bir kölede daha fazla bir şey olduğunu hissetmelidir. Her proleter mülk sahiplerinin eski devletini Sovyetler düzeninin devleti haline getirmek için çekiş sallayan o devrimci sınıfın bir ögesi olduğunu hissetmeli, bundan kuşkusuz olmamalıdır. Ancak her bir işçide, devrimci sınıf bilincinin alevini tutuşturabilirsek ve sınıf iradesinin ateşi haline gelene kadar köriklersek, askeri olarak da faşizmin zorunlu aldedilişini hazırlamayı ve uygulamayı başlarız. Bu takdirde dünya sermayesinin dünya proletaryasına karşı atağı, faşizm ile güçlenmiş olarak, geçici olarak ne kadar acımasız, ne kadar güçlü olursa olsun, proletarya onu nihayet başarısızlığa uğratacaktır. Kapitalist ekonomi, burjuva devleti için burjuvazinin sınıfsal egemenliği için faşizme rağmen kıyamet günü gelmiştir. Burjuva toplumunun faşist yıpranma ve çöküş görünüşü, bize yüksek sesle, ısrarla, eğer proletarya bilerek ve isteyerek birlik cephesinde mücadele ettiği takdirde gelecek olan zaferden sözlenmektedir. Proletarya bunu yapmak zorunda! O zaman bugünkü koşulların kargaşası üzerinde, proletaryanın dev gövdesi şu haykırıyla doğrulacaktır: İrade benim! Güç benim! Mücadele, zafer benim! Gelecek bana ait!

(KEYK)nun III. genişletilmiş plenumunda (genel kurulunda), Komünist Enternasyonal ilk kez avrı bir gündem maddesi halinde faşizm'in karakterinin analizini yaptı ve faşist tehlikeye karşı Birleşik Cephe doğrultusunda mücadele için sonuçlar

Birikim 56-57/64

çıkardı. Clara Zetkin'in raporu Seçme Konuşmalar ve Yazılar (II. cilt, s. 689-729)ında yeniden yayınlanmıştır.

2 Clara Zetkin «faşizmin taşıyıcıları» kavramını burada yanlış anlamalara yol açabilecek bir şekilde faşizmin kitle desteği yerine kullanıyor. Bütün konuşması boyunca, faşizmi doğrudan doğruya burjuva terörüne indirgeyen, basitleştiren tanımlara karşı olduğu açıkça görülüyor. Faşizmin diğer gerici, emperyalist diktatörlük biçimlerinden, toplumsal içerikli demagojiler ve nüfusun geniş kesimlerindeki —küçük-burjuva, aydınlar, deklase unsurlar, proletarya dahil, bütün tabakalardan olmak üzere— kitle desteğiyle de ayrıldığını, dolayısıyla, devrimci işçi hareketinin, bütün emekçi tabakaları faşist tehlikeye karşı mücadelede birleştirecek özellikle esnek bir politika izlemesi gerekmektedir.

3 Sağ sosyal-demokratların İkinci ve merkezci İki-

buçukuncu Enternasyonalin, 21-25 Mayıs 1923 tarihlerinde Hamburg'da yapılan birleşme kongresi kastediliyor. Yeni oluşturulan enternasyonal kuruluş Sosyalist İşçi Enternasyonalini adını aldı ve II. Enternasyonalin reformist politikasını sürdürdü.

4 Hamburg'da 21-25 Mayıs 1923 tarihleri arasında toplanan Enternasyonal Sosyalist İşçi kongresi protokolü, Berlin 1923, s. 26.

5 a.g.e. s. 29.

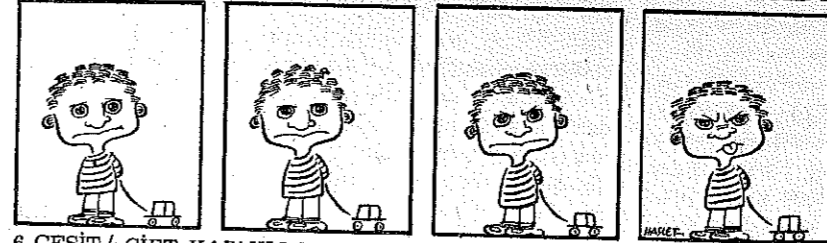
6 Orijinalinde: savaşta

7 Popolari İtalyan Halk Partisi'nin üyelerine verilen addır (Partito popolare Italiana).

8 Plenum tarafından 23 Haziran 1923'te oybirliğiyle kabul edilen faşizm hakkındaki karar sözkonusudur. Bkz. Genişletilmiş Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu konferansı protokolü. Moskova, 12-13 Haziran 1923, Hemburg 1923, s. 293-298.

Birikim 56-57/65

Haslet Soyöz **KÜÇÜMEN** YENİ YAYINLAR KARTLARINDA

6 ÇEŞİT / ÇİFT KAPAKLI, ZARFLI 700 Krş
TOPLU İSTEKLERDE (en az 1000 TL) %25 İNDİRİM
ÖDEMELİ GÖNDERİLİR

ANKARA CAD. 45/21
SİRKEÇİ-İSTANBUL
TEL: 27 99 58

YENİ YAYINLAR KARTLARI

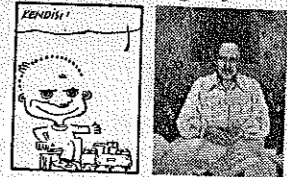
66 ÇEŞİT / katalog isteyiniz

Ankara Caddesi 45/21 Çağaloğlu - İstanbul
Tel : 27 99 58

YENİ YAYINLAR KARTLARI

66 ÇEŞİT / katalog isteyiniz

Ankara Caddesi 45/21 Çağaloğlu - İstanbul
Tel : 27 99 58